

УДК 796.386:37

П. Ю. Гордієнко, А. Є. Жукова

**ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ
ДО ТРЕНЕРСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З
НАСТІЛЬНОГО ТЕНІСУ**

На сьогодні вид спорту – настільний теніс, як важливий напрям фізкультурно-оздоровчої діяльності активно розвивається. Цей факт породжує необхідність оновлення процесу підготовки професійних фахівців у цій галузі.

Настільний теніс сприяє вирішенню життєво важливих проблем суспільства, формуванню ціннісно-мотиваційної сфери особистості та укріпленню психічного, морального та фізичного здоров'я. Серед інноваційних ознак настільного тенісу як ефективного засобу фізичної активності людини виділяємо виникнення новітніх методів підготовки відповідно запитам сучасності, збільшення кількості спеціалізованих клубів, оснащених новітнім обладнанням. Оптимізувати прогноз розвитку настільного тенісу в Україні дає змогу те, що на сучасному етапі він повністю відповідає державній політиці у сфері фізичної культури, створення умов для задоволення потреб кожного громадянина в зміцненні свого здоров'я, виховання соціальної орієнтації на здоровий спосіб життя та профілактику захворювань [8; 10; 11].

Нині відбувається активний пошук нових форм і методів фізичного виховання, які сприятимуть підвищенню якості підготовки майбутніх фахівців у закладах освіти. Окремі аспекти фізичного виховання як педагогічного процесу, спрямованого на формування здорового, фізично досконалого, соціально активного й морально стійкого покоління, вивчали В. Ареф'єв, В. Гружевський, Д. Давиденко, О. Кузнецова, Б. Шиян та ін.

Окрім глибоких професійних знань з обраної спеціальності, майбутній фахівець повинен мати високу фізичну кондицію та працездатність, професійні рухові навички, духовність, неформальні якості лідера, тому під час переходу закладів освіти України на багаторівневу систему освіти гостро постала проблема пошуку нових нетрадиційних підходів до опанування знань та дотримання основ здорового способу життя, які б али змогу підвищити її ефективність. Дослідженню проблеми професійної підготовки майбутніх педагогів завжди приділялася належна увага, зокрема проблеми організації та управління навчально-виховним процесом вивчали (О. Дубасенюк, М. Носко та ін. [7; 12].

Мета публікації полягає у теоретичному дослідженні проблеми підготовки тренерів з настільного тенісу у сучасній науковій літературі.

Розвиток настільного тенісу, як сучасного виду спорту

відбувається як на суспільному рівні, включаючи необхідність кожної людини у збереженні та зміцненні здоров'я, розвитку його психологічної та фізичної складової, так і на рівні професійної підготовки фахівців у цьому напрямку. До перспектив та тенденцій розвитку настільного тенісу в Україні науковці [1; 3] відносять такі напрямки – активний розвиток дитячого настільного тенісу; підвищення виховних та освітніх завдань у процесі фізичного виховання засобами настільного тенісу; інтеграція настільного тенісу у сфері освіти; підвищення мотивації й урізноманітнення технологій та техніки.

У процесі розроблення концепції підготовки майбутнього тренера-викладача за основу вибрані такі фундаментальні положення:

1. Підготовка студентів повинна бути організована як цілісний і неперервний процес, що дозволяє повною мірою формувати їхні професійні вміння й навички.

2. Основою професійного становлення майбутнього тренера-викладача з настільного тенісу є розвиток його професійної компетентності на основі сучасних інноваційних технологій. Сутність концепції підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу полягає в удосконаленні навчально-виховного процесу, який забезпечує ефективне і раціональне становлення фахівця системи спортивно-педагогічної освіти, системоутворюючим чинником якої є інноваційні освітні технології.

На теоретичному рівні повинні враховуватися структурні елементи діяльності майбутнього тренера-викладача з настільного тенісу в умовах інформатизації навчального процесу (мотиваційний, змістовий, компетентісний та рефлексивний), реалізовані у мотиваційно-цільовому, організаційно-змістовому, процесуально-діяльнісному і рефлексивно-результативному компонентах комплексного й інтегративного характеру професійної компетентності як однієї з передумов формування його готовності до професійної діяльності. На методичному рівні цілеспрямовану підготовку майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу до професійної діяльності в інформаційному освітньому середовищі доцільно формувати на основі комп'ютерних технологій, засобів мультимедіа, глобальної мережі Internet, мобільних засобів (мобільні телефони, смартфони, електронні книжки), використання комплексу професійно орієнтованих завдань, методів імітації професійної діяльності. У методичній компоненті враховано індивідуальну траєкторію навчання студентів на основі сукупності традиційних і сучасних інноваційних технологій, створено передумови для реалізації системи професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу.

Передбачено, що професійна підготовка майбутніх тренерів-викладачів у ВНЗ має враховувати соціально-економічні тенденції, які впливають на модернізацію системи освіти й визначають її ефективність шляхом впровадження у навчальний процес сучасних

інноваційних технологій.

Використання інноваційних технологій у підготовці майбутніх фахівців сприяє їхній продуктивній праці, значному збільшенню творчого потенціалу майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу. Тому нові освітні технології повинні базуватися на сучасних методиках навчання, в яких важливе місце займають інноваційні технології.

Сучасні тенденції розвитку суспільства спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців, які вільно володіють інноваційними технологіями. Пошук нових підходів до сучасного освітнього процесу – актуальне психолого-педагогічне завдання. Одним із альтернативних напрямів є перехід від накопичення знань до становлення фахівця, здатного до прийняття професійних рішень. У сучасному суспільстві вже немислима підготовка фахівців, що не володіють інноваційними технологіями. У процесі підготовки студентів особлива роль відводиться професії тренера-викладача, діяльність якого пов'язана з підготовкою спортсменів до відповідальних змагань різних рівнів. Звідси стратегічним орієнтиром реформування спортивно-педагогічної освіти повинна стати ідея виховання майбутнього тренера-викладача з інноваційним, творчим (креативним) мисленням.

Основними структурними елементами, що характеризують творчий розвиток майбутнього тренера-викладача, є [1]:

- здатність до продуктивного мислення;
- пошуково-дослідницька активність;
- досягнення оригінальних нестандартних рішень;
- прогнозування і передбачення результатів діяльності;
- створення ідеальних еталонів, що забезпечують високі естетичні, етичні та інтелектуальні оцінки;
- володіння технікою і технологією розумових дій (способами) ефективного пізнавального пошуку;
- активізація навчального процесу шляхом надання йому дослідницького творчого характеру;
- ініціативність в організації власної пізнавальної активності;
- уникнення загальноприйнятих рішень шляхом висунення гіпотез.

Така спрямованість педагогічної діяльності вимагає від майбутнього тренера-викладача виконання низки зобов'язань: по-перше, йому необхідно навчитися об'єктивно оцінювати свої можливості як фахівця-професіонала, знати свої слабкі й сильні, значущі для тренерсько-викладацької професії якості (особливості саморегуляції, самооцінки, емоційні прояви, комунікативні, дидактичні здібності тощо); по-друге, майбутній тренер-викладач з настільного тенісу повинен володіти культурою інтелектуальної діяльності (мислення, пам'яті, сприйняття, уявлення, уваги), культурою поведінки, спілкування; по-третє, він повинен уміти орієнтуватися в інтеграційних процесах. Тому важливим напрямом оновлення змісту спортивно-

педагогічної освіти підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу у ВНЗ є їхня професійна мобільність в умовах використання сучасних інноваційних технологій.

Концепція професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу реалізується в навчальному процесі через компоненти педагогічної системи, у тому числі – принципи навчання, що є в підготовці майбутніх тренерів-викладачів вихідними положеннями для організації практики після узагальнення її до рівня теорії. Враховуючи тенденції розвитку суспільства, принципи навчання відіграють важливу роль у реалізації освітнього процесу, розкриваючи його багатогранність. Керуючись ними, викладач надає своїй діяльності цілеспрямованого, логічно послідовного організаційного напрямку.

Як специфічні принципи професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу було обрано: принцип розширення функціональних можливостей майбутніх тренерів-викладачів у відповідності з яким вносяться зміни у зміст навчальних курсів (навчальних планів), питання розвитку професійної компетентності, яка пов'язана з удосконаленням умінь і навичок. В основу підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу покладено діяльнісний підхід, який сприяє формуванню професійної компетентності. Принцип розширення функціональних можливостей спрямований на втілення таких технологій навчання, які поетапно формують у майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу системну методологію та первинний досвід майбутньої професійної діяльності [9]. Щоб виявити особливості принципу розширення функціональних можливостей майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу, необхідно розробити систему професійної підготовки таких фахівців, у якій усі її компоненти логічно поєднувалися б між собою. В основі принципу розширення функціональних можливостей закладено положення про первинність функції над засобами, за допомогою яких вона виконується. У процесі проектування системи підготовки майбутніх тренерів-викладачів узагальнені виробничі функції повинні стати тими інваріантами, щодо яких здійснюється узгодження змісту і пропорцій освітніх, фахових та виховних впливів на студента, цілей і завдань окремих навчальних дисциплін [9]. Ускладнення професійних функцій, що передбачає врахування в змісті спортивно-педагогічної підготовки перспективних напрямків професійної діяльності, які пов'язуються із суспільними вимогами до якості продукції, розвитку науки, техніки, технологій та самої людини, згідно з яким ускладнення функцій відбувається в міру зростання цілей, масштабів технологічних систем діяльності.

У процесі розроблення системи професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу враховується, що напрямки фахової діяльності встановлюються за принципом ускладнення функцій, який спрямовує майбутнього тренера-викладача на виконання функцій

професійної діяльності. Спираючись на цей принцип, можна розробляти освітньо-кваліфікаційні рівні (бакалавр, магістр) підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу, їх реалізація в навчальному процесі потребує обґрунтованого розмежування функцій фахівців різних освітньо-кваліфікаційних рівнів і відповідного змісту навчання за розвиненими міжрівневими зв'язками [7; 9]. Принцип розширення функціональних можливостей майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу передбачає сукупність усіх компонентів їхньої професійної підготовки; принцип інформаційної технологічності навчання, що орієнтує на побудову методики професійної підготовки на основі інноваційних технологій для візуалізації навчальної інформації, формалізації знань про предметний світ, відображення та впливу на предметний світ. У процесі підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу важливу роль відіграють засоби комп'ютерних технологій навчання. Важливість цього принципу обумовлена змістом професійної підготовки майбутніх фахівців, який базується на майбутній професійній діяльності.

Конкретно-науковий рівень передбачає наявність термінологічної єдності, першочерговості завдань, що вирішуються, можливість перевірки очікуваних результатів, адекватний підбір методів, засобів навчального процесу, що враховують специфічні конкретні положення тощо [2; 5; 6]. Така ситуація зумовлена швидкоплинним розвитком сучасних інноваційних технологій і особливостями професійної діяльності майбутнього тренера-викладача з настільного тенісу, яка передбачає рівноцінну педагогічну та фахову підготовку. В умовах застосування інноваційних технологій зростає потреба в комп'ютерних знаннях і вміннях. Це вимагає перегляду змісту й структури компонентів готовності фахівця такої професії, кожний із яких набуває професійної спрямованості шляхом реалізації специфічних принципів навчання. Спортивно-педагогічна освіта повинна спиратися на концептуальні основи, що підпорядковуються основним закономірностям соціальної, економічної, виробничої, науково-технічної, психолого-педагогічної та фізіологічної сутності. У своїх дослідженнях ми виходили з того, що метою спортивно-педагогічної освіти є підготовка фахівців, здатних здійснювати професійну діяльність у дитячо-юнацьких спортивних навчальних закладах, школах вищої спортивної майстерності, у ВНЗ всіх рівнів акредитації, в наукових установах, на підприємствах і в інших закладах. Завданням професійної освіти є підготовка майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу для дитячо-юнацьких спортивних шкіл, коледжів; викладачів спеціальних дисциплін та практичного навчання; професійних педагогічних кадрів для підготовки працівників фізкультурних навчальних закладів.

Особливості спортивно-педагогічної освіти. Спортивно-педагогічна освіта міститься «на стику» фізкультурно-спортивної і педагогічної підготовки. За характером виконуваних професійних функцій майбутніх фахівців спортивно-педагогічну освіту відносять до

педагогічної освіти. Науковою основою професійної діяльності є фахова і педагогічна підготовка, тобто спортивно-педагогічний компонент освіти, що є засобом навчання й виховання. У цьому принципова відмінність спортивно-педагогічної освіти від педагогічної та спортивної освіти. Спортивно-педагогічна освіта відрізняється від спортивної наявністю психолого-педагогічної підготовки; педагогічною спрямованістю дипломного проекту; проходженням педагогічних практик; підготовкою фахівця з урахуванням майбутнього виду професійної діяльності, обов'язковим засвоєнням дидактичних принципів навчання тощо [4]. Об'єктом діяльності тренера-викладача з настільного тенісу після завершення навчання у ВНЗ є люди і колективи, індивідуальні матеріально-технічні засоби тренерсько-викладацької діяльності та технології професійної діяльності. Спортивно-педагогічна освіта, на відміну від педагогічної, передбачає базову спортивну підготовку з видів спорту; захист дипломного проекту, проходження організаційно-спортивної практики; виконання курсових робіт зі спеціальних і загальноспортивних дисциплін.

Вимоги до спортивно-педагогічної освіти. Побудова системи спортивно-педагогічної освіти повинна відповідати таким вимогам: спортивно-педагогічна освіта тренера-викладача є вищою ланкою системи професійної освіти; підготовка кадрів для системи фізкультурної освіти є безперервною й наскрізною; спортивно-педагогічна освіта повинна базуватися на взаємодії законів педагогіки і законів розвитку виробництва (галузі); підготовка тренера-викладача повинна бути поліфункціональною; інтеграція педагогічних та комп'ютерних знань як у традиційних дисциплінах, так і під час уведення нових. На перших двох вимогах засновано положення про те, що вищі навчальні заклади, які готують «кадри для підготовки кадрів», повинні бути організовані в систему професійної освіти. Третя вимога зумовлює динамічність системи спеціальностей у підготовці майбутніх тренерів-викладачів. Ця вимога передбачає тісну взаємодію всіх структур Міністерства освіти і науки України та вищих навчальних закладів із питань тактики і стратегії в підготовці майбутніх тренерів-викладачів. За четвертою вимогою: у навчальних планах спеціальностей повинен бути значний блок професійно орієнтованих дисциплін; повинен бути затверджений розширений перелік посад, на яких може працювати майбутній фахівець. Третя і п'ята вимога передбачають психолого-педагогічну, фундаментальну і фахову підготовку майбутніх тренерів-викладачів. Ці вимоги є взаємноsupеречливими, і компромісним можна вважати таке співвідношення навчального часу між циклами дисциплін: загальноосвітні дисципліни – 12%; професійно орієнтовані дисципліни – 65%; дисципліни за вибором – 12%; навчальні практики – 11%. Однією з умов ефективного функціонування системи підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу є визначення оптимальної потреби у фахівцях такої кваліфікації.

Своєчасне скорочення або збільшення набору, відкриття нових і закриття застарілих спеціальностей на основі прогнозування потреб суспільства залежно від тенденцій його розвитку дозволить забезпечити систему спортивно-педагогічної освіти й ринок праці фахівцями відповідного профілю. Концепція спортивно-педагогічної освіти передбачає створення умов для розвитку творчих здібностей майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу. Ми виходимо з розуміння спортивно-педагогічної спрямованості підготовки фахівців як комплексу властивостей особистості, що забезпечують високий рівень самоорганізації професійної діяльності. Такими властивостями є професійна спрямованість діяльності тренера-викладача, його знання, педагогічні здібності і педагогічна техніка. Основою педагогічної спрямованості майбутнього тренера-викладача з настільного тенісу є вид спорту – настільний теніс, який він викладає, та необхідність у спілкуванні з учнями і студентами. Важливою особливістю професійних знань є їх комплексність, що вимагає від викладача інтегрувати науки, що вивчаються. Стрижнем синтезу є вирішення педагогічних завдань, аналіз педагогічних ситуацій, що викликають необхідність усвідомлення психологічної суті явищ, вибору способу взаємодії на основі законів формування особистості. Отже, підсумовуючи вищевикладене, можна зробити **висновки**:

1. Система професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів має бути цілісним утворенням, яке спрямоване на досягнення високих показників у навчальному процесі. Відсутність одного з компонентів призводить до порушення її структури.

2. Концепція визначає певний спосіб розв'язання проблеми професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу у педагогічному університеті, формулює провідні ідеї з метою її систематичного висвітлення.

3. Професійна підготовка студентів фізкультурних спеціальностей закладів вищої освіти передбачає: дослідження в контексті інтеграції України у європейське співтовариство; систему, в якій логічно поєднані між собою компоненти, на підставі яких формується професійна компетентність майбутніх фахівців; залучення всіх компонентів педагогічної системи підготовки фахівців, у тому числі загальнонавчаних і специфічних принципів навчання; врахування швидкоплинного розвитку інформаційних технологій та їх впливу на професійну діяльність; здійснення на основі системного та інтегративного підходів: інформаційно-семіотичного – відображає спортивну і педагогічну діяльність як складову професійної діяльності й дає змогу визначити особливості сприйняття, перетворення та інтерпретації інформації майбутніми тренерами-викладачами з настільного тенісу; функціонального – спрямований на визначення виробничих функцій і на цій основі дає можливість диференціювати види професійної діяльності, розробляти їх систему, особистісно-розвивального – реалізується як науково

обґрунтований підхід до професійного становлення майбутнього тренера-викладача з настільного тенісу; створення умов через методику професійної підготовки майбутніх тренерів-викладачів, з наданням міцних теоретико-практичних знань, використання у навчальному процесі інноваційних технологій, спрямованих на врахування стрімкого розвитку спорту, як майбутньої професійної діяльності).

4. Результатом професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу є сформована система їхньої професійної компетентності.

Перспективи подальших досліджень у даному напрямку полягають у вивченні проблеми професійного становлення майбутніх тренерів-викладачів у процесі фахової підготовки.

Список використаної літератури

- 1. Амелин А. Н.** Современный настольный теннис / А. Н. Амелин. – М.: Физкультура и спорт, 1982. – 111 с.
- 2. Арэф'єв В. Г.** Основи теорії та методики фізичного виховання / В. Г. Арэф'єв. – К. : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 268 с.
- 3. Богушас М.** Играем в настольный теннис: кн. для учащихся / М. Богушас. – М.: Просвещение, 1987. – 128 с.
- 4. Граевская Н. Д.** Спорт и здоровье / Н. Д. Граевская // Спорт и здоровье : тезисы (юбилейной) Всесоюзной конф. по спортивной медицине. – Киев, 28-30 марта 1991 г. – М., 1991. – С. 25–26.
- 5. Грузевський В. О.** Визначення мотиваційних потреб у руховій активності студентів-першокурсників для формування моделі фізичного виховання у ВНЗ / В. О. Грузевський // Педагогіка, психологія та медико-педагогічні проблеми фізичного виховання і спорту : зб. наук. пр. / за ред. С. С. Єрмакова. – Х. : ХДАДМ (ХХП1), 2007. – № 12. – С. 54–57.
- 6. Давиденко Д. Н.** Оценка формирования физической культуры студентов в образовательном процессе технического вуза / Д. Н. Давиденко // Теория и практика физической культуры. – 2006. – №2. – С. 2–6.
- 7. Дубасенюк О. А.** Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики Монографія / О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 564 с.
- 8. Иваненко Т. В.** Физическая культура как средство повышения работоспособности студентов активной жизненной позиции / Т. В. Иваненко, Р. А. Шевченко // Актуальні проблеми фізичної культури та спорту в сучасних соціально-економічних і екологічних умовах: матеріали міжнар. наук. конф. – Запоріжжя, 2000. – С. 31–32.
- 9. Ковтун О. В. В.** Настольный теннис в системе занятий по физическому воспитанию в высших учебных заведениях / О. В. Ковтун, В. В. Купиро, В. О. Темченко. – Ресурс дорступу: <http://prott.com.ua>.
- 10. Конох А. П.** Особенности физической работоспособности студентов в процессе их обучения в вузе / А. П. Конох, Н. В. Маликов // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фіз. виховання і спорту: зб. наук. пр. – Харків : ХДАДМ (ХХП1), 2003. – №6. – С. 93–100.

11. Оздоровительная физическая культура: учебник для студентов вузов / А. Г. Фурманов, М. Б. Юспа. – Мн., Тесей, 2003. – 528 с.

12. Носко М. О. Рухові якості як основні критерії рухової функції людини / М. О. Носко // Вісник Чернігівського національного педагогічного ун-ту ім. Т. Г. Шевченка ; гол. ред М. О. Носко. – Чернігів, 2013. – Вип. 107. – Т. II. – С. 67–69.

Гордієнко П. Ю., Жукова А. Є. Проблема підготовки майбутніх тренерів до тренерсько-педагогічної діяльності з настільного тенісу

У статті на основі аналізу сучасних наукових досліджень визначено тенденції та перспективи розвитку настільного тенісу. Наведено основні підходи до методів підготовки тренерів з настільного тенісу в сучасній українській та зарубіжній науковій літературі. Схарактеризовано спеціальні професійні компетентності тренера та обґрунтовано їх кваліфікаційні характеристики. Визначено провідні напрямки розвитку технологій у підготовці тренерів.

Особливу увагу приділено концепції підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу, висвітлено ключові моменти концепції спортивно-педагогічної освіти; у процесі дослідження концепції спортивно-педагогічної освіти вивчено низку підходів, які дають наукове обґрунтування побудови структури змісту спортивно-педагогічної підготовки майбутніх тренерів-викладачів з настільного тенісу; виділені актуальні напрями вдосконалення структури змісту спортивно-педагогічної освіти.

Ключові слова: концепція, професійна підготовка, настільний теніс, професійне становлення, тренер-викладач, методика, спортивно-педагогічна освіта.

Гордиенко П. Ю., Жукова А. Е. Проблема подготовки будущих тренеров к тренерско-педагогической деятельности по настольному теннису

В статье на основе анализа современных научных исследований определены тенденции и перспективы развития настольного тенниса. Приведены основные подходы к методам подготовки тренеров по настольному теннису в современной украинской и зарубежной научной литературе. Определены ведущие направления развития технологий в подготовке тренеров. В статье обосновывается концепция подготовки будущих тренеров-преподавателей по настольному теннису, освещены ключевые моменты концепции спортивно-педагогического образования; в процессе исследования концепции спортивно-педагогического образования изучены ряд подходов, которые дают научное обоснование построения структуры содержания спортивно-педагогической подготовки будущих тренеров-преподавателей; выделены актуальные направления совершенствования структуры содержания спортивно-педагогического образования.

Ключевые слова: концепция, профессиональная подготовка, профессиональное становление, тренер-преподаватель, методика, спортивно-педагогическое образование.

Gordienko P., Zhukova A. The Problem of Training Future Trainers for Coaching and Teaching Activities on Table Tennis

In the article, based on the analysis of modern scientific research, trends and perspectives of development of table tennis are determined.

The main approaches to the methods of training table tennis coaches in modern Ukrainian and foreign scientific literature are presented. The special professional competencies of the trainer are characterized and their qualification characteristics are substantiated. The main directions of technology development in the training of trainers are determined.

Particular attention is paid to the concept of training future trainers-teachers on table tennis, highlights the key points of the concept of sports and pedagogical education; In the process of studying the concept of sports and pedagogical education, a number of approaches have been studied that give a scientific basis for constructing the structure of the contents of the sports and pedagogical training of future trainer-trainers from table tennis; the actual directions of perfection of the structure of the content of sport and pedagogical education are highlighted.

The system of vocational training for future trainer teachers should be an integral entity aimed at achieving high performance in the learning process. The absence of one of the components leads to a violation of its structure. The result of the professional development of future trainers-teachers of table tennis is a formed system of their professional competence.

Key words: concept, professional training, table tennis, professional formation, coach-teacher, methodology, sports-pedagogical education.

Стаття надійшла до редакції 23.03.2018 р.

Прийнята до друку 25.05.2018 р.

Рецензент – д. п. н., доц. Мазін В. М.

УДК 796.015:796.89

А. П. Полтавський, О. М. Брусак

**ВИКОРИСТАННЯ ТРЕНУВАЛЬНИХ НАВАНТАЖЕНЬ ПРИ
ПОБУДОВІ НАВЧАЛЬНО-ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ
ШКОЛЯРІВ 13 – 15 РОКІВ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ АТЛЕТИЗМОМ**

Одним із шляхів розширення зони рухової активності школярів є позакласні заняття спортом. У зв'язку з цим виникає питання: як правильно і ефективніше використовувати тренувальні заняття, щоб